

Beste collega in het PO of VO

- Op deze kaartjes staan de spellingcategorieën zoals deze worden aangeboden in de methode Staal.
- Print deze kaartjes uit, knip ze los en lamineer ze.
- Kinderen kunnen de kaarten nu gebruiken om de juiste spellingcategorieën bij een woord te zoeken.
- Het hielp mijn zoontje met dyslexie in zijn periode op de basisschool.
- Het kan in het VO helpen om te begrijpen hoe kinderen regels aangeleerd hebben gekregen in de methode Staal.
- Er zijn nog veel meer werkvormen bij te bedenken.
Doe er vooral je voordeel mee. Succes!

Groeten, Jelle Admiraal van Puzzel Mij

1. Hakwoord

Ik schrijf het woord zoals ik het hoor.

b-o-s *bos*

d-a-k *dak*

Speciaal hakwoord:

Daar mag **geen u** tussen

melk, werk

2. Zingwoord

Net als bij ding dong

bang, lang

3. Luchtwoord

Korte klank + **cht** met de ch van lucht
behalve bij *hij ligt, hij legt, hij zegt*.

gezicht, licht

4. Plankwoord

Daar mag **geen g** tussen.

bank, stank

5. Eer-oor-eur woord

- eer-woord, ik schrijf **ee**:
weer, keer, peer
- oor-woord, ik schrijf **oo**:
door, voor, koor
- eur-woord, ik schrijf **eu**:
deur, keur, sleur
- eel-woord, ik schrijf **ee**:
veel, steel, keel

6. Aai-ooi-oei woord

Ik hoor de **j**, maar ik schrijf de **i**

- aai:
haai, maai
- ooi:
strooi, mooi
- oei:
loei, roei

7. Eeuw-ieuw woord

- Ik denk aan de **u**
eeuw:
sneeuw, geeuw
- Ik denk aan de **u**
ieuw:
nieuw, kieuw

8. Langermaakwoord

Ik hoor een **t** aan het eind, dus **langer maken**.

Ik hoor of ik d of t moet schrijven.

hond – honden, mand – manden, kat – katten, pet - petten

Langermaakwoord (2)

Eind-b rijtje, dus langer maken.

Ik hoor dat ik een b moet schrijven

krab – krabben

9. Voorvoegsel

Ik hoor de **u**, maar ik schrijf de **e**

geluk, genoeg

10. Klankgroepenwoord (1)

Klankgroep is... Laatste klank is ...

- **2-tekenklank:** eu, oe, ie, ui, ei, jij, ou, au
Dan schrijf ik het woord zoals ik het hoor
boek, stoel
- **medeklinker:** k, m, n, r, s, v, p, t, b, g, d, z, h, w, j, l, f
Dan schrijf ik het woord zoals ik het hoor
boek, stoel

10. Klankgroepenwoord

Klankgroep is... Laatste klank is ...

- **korte klank:** i, o, e, a, u
klas **a** is een korte klank > *klassen*
bos **o** is een korte klank > *bossen*
- **lange klank:** aa, oo, ee, uu
Dan gum ik een stukje van de ... weg.
boom **oo** is een lange klank > *bomen*
raam **aa** is een lange klank > *ramen*

11. Verkleinwoord

Grondwoord dan –je, -tje, -pje erachter. Verkleinwoord met-etje: ik hoor twee keer u maar schrijf e
Verkleinwoord met: -aatje, -ootje, -uutje. Woord en dan aatje, ootje, uutje erachter Verkleinwoord (als koninkje)
Plankwoord, daar mag geen g tussen. Dan je erachter

12. Achtervoegsel

- Achtervoegsel –ig:
Ik hoor **ug**, maar ik schrijf **ig**
gelukkig
- Achtervoegsel –lijk:
Ik hoor **luk**, maar ik schrijf **lijk**
waarschijnlijk

13. Kilowoord

Ik hoor de **ie**, maar ik schrijf de **i**

kilo

14. Komma-s woord

Eerst de komma, dan de s

's avonds

15. Centwoord

Ik hoor de **s**, maar ik schrijf de **c**

cent, centimeter

16. Komma-s meervoud

Meervoud en lange klank aan het eind: **komma s**
behalve bij ee

kassa's

17. Politiewoord

Ik hoor **tsie**, maar ik schrijf **tie**.

politie

18. Colawoord

Ik hoor de **k**, maar ik schrijf de **c**

cola

19. Tropisch woord

Ik hoor **ies**, maar ik schrijf **isch**

tropisch, logisch

20. Taxiwoord

Ik hoor **ks**, maar ik schrijf **x**

taxi, maxi

21. Chefwoord

Ik hoor **sj**, maar ik schrijf **ch**.

chef, chocola

22. Theewoord

Ik hoor de **t**, maar ik schrijf **th**

thee, theater

23. Caféwoord

Met een streepje op de é

café

24. Cadeauwoord

Ik hoor **oo**, maar ik schrijf **eau**.

cadeau, bureau

25. Routewoord

Ik hoor **oe**, maar ik schrijf **ou**

route

26. Garagewoord

Ik hoor **zj**, maar ik schrijf **g**

garage, bagage

27. Lollywoord

Ik schrijf de **Griekse y**

lolly, baby

28. Tremawoord

Puntjes op de ...

vegetariër, financiële

29. Militairwoord

militair

30. Koppelteken

- Samenstellingen met **klinker botsing**: 1e woord eindigt en 2e woord begint met een klinker. Het koppelteken zorgt ervoor dat de klinkers niet als één klank maar als twee losse klinkers worden gelezen:
zee-egel, diploma-uitreiking, vanille-ijs
- Samenstellingen met **aardrijkskundige namen**:
Noord-Brabant, West-Europa
- Samenstellingen met **afkortingen**:
tv-gids, wc-papier, havo-examen
- Samenstellingen met **ex-**, **oud-** en bij *klaar-over*:
ex-collega, ex-vrouw, oud-leerling, oud-burgemeester

31. Trottoirwoord

trottoir

32. Tussen-e

De tussen –e komt bij samenstellingen waarbij:

- de hele samenstelling een bijvoeglijk naamwoord is:
machteloos, reuzeleuk
- het eerste woord geen zelfstandig naamwoord is:
verrekijker, flauwekul
- Het eerste woord geen meervoud heeft of (ook) een meervoud op –es
secondewijzer, groenteman
- Het eerste woord is: zon, maan of koningin
zonnwijzer, maneschijn, koninginnesoep

33. Trema meervoud

- Bij woorden met **ee** schrijf ik **ën** erachter:
ideeën, tweeën
- Bij woorden met **ie** schrijf ik **ën** erachter:
knieën, drieën
- Behalve bij
bacteriën, koloniën, oliën, poriën, financiën

34. Latijns voorvoegsel

abces

advent

obsessie

substantie

Leenwoorden

Daar is **geen regel** voor, maar wordt veel geoefend.

computer, champignons, weekend

Woord van het uw-rijtje

Ik hoor de **/uu/** maar ik schrijf de **u**.

*uw, duw, ruw, schuw, sluw, schaduw,
waarschuw, zenuw, zwaluw*

Woord van het gids-rijtje

gids, fonds, ginds, loods, reeds, sinds, steeds

Woord met –eren, enen, -elen

Ik hoor twee keer de **/u/**, maar ik schrijf de **e**.

*bewonderen, fluisteren, knikkeren hersenen,
rekenen, oefenen bedelen, dobbelen, mosselen*

Samenstelling

1^e woord: (woord+categorie+regel)

2^e woord: (woord+categorie+regel)

computerprogramma

1^e woord: *computer*. Leenwoord

2^e woord: *programma*. Klankgroep *proo*. Laatste klank *oo*. Lange klank. En dan neem ik een stukje van de *oo* weg. Klankgroep *gra*. Laatste klank *a*. Korte klank. En dan schijf ik de *m* dubbel. Klankgroep *maa*. Laatste klank *aa*. Lange klank. En dan neem ik een stukje van de *aa* weg.

Ei-ij

ei staat op de ei plaat, dus **korte ei**

ij staat niet op de ei plaat, dus **lange ij**

Onze *geit* staat in de *wei* met haar poten in de *klei* en *eist* een *teil* met worteltjes en lekker verse *prei*

Uit de *eik* valt soms in *mei* uit een heel *klein* nest een *ei*

Het valt *steil* naar beneden op een zachte rode *sprei*

Onze *reis* gaat met de *trein* Het station is aan het *plein*, maar de *trein* moet even wachten op het groene *sein*.

Hein die *zei*, 't is echt een *feit*, dat de *sjeik* zelf sokken *breit*

Maar, als de knecht de keuken *dweilt*, heel graag een stukje *zeilt*.

Weet je wat *Hein* ook nog *zei*? Er loopt een engerd op de *hei* en die *dreigt* zowaar te gooien met een grote *kei*!

Au-ou

au staat op de au-plaat, dus **atje-au**

ou staat niet op de au-plaat, dus **otje-ou**

Die prachtige *pauw* heeft zo'n last van zijn *klauw*.

Wat zielig, straks valt de stakker nog *flauw*.

Laura eet graag *rauw*, dus niet warm, liever *lauw* met *saus* gemaakt van druppeltjes *dauw*.

Pauls jas is niet *blauw*, maar een tikkeltje *grauw*, maar als je dat opmerkt dan krijg je een *snauw*.

Als ik vettig *kauw* wordt mijn broek veel te *nauw* en dat doet *au*! Dus stop ik maar *gauw*.

